

SDG-PF HU projekt

Háttér, előzmények

Az ENSZ 2015-ben „Világunk átalakítása” címmel elfogadta a világszervezet fenntartható fejlődési keretrendszerét a 2030-ig terjedő 15 éves időszakra (Agenda 2030). A keretrendszer kialakításában és formálásában Magyarország a kezdetektől fogva jelentős szerepet vállalt.

E keretrendszer gerincét a 17 Fenntartható Fejlődési Cél (Sustainable Development Goals, SDGs) és ezek összesen 169 rész célja alkotják.

A célok között a korábbi hasonló keretrendszerektől eltérően a vízzel kapcsolatos teendők külön célban kerültek megfogalmazásra: az SDG 6 a Tiszta víz és alapvető köztisztaság címet viseli és hat tematikus valamint két horizontális rész célra oszlik.

Vízzel kapcsolatos rész célok szerepelnek egyéb SDG-k rész céljai között is, így pl. a vízzel kapcsolatos katasztrófák elleni védekezés rész célja az SDG 11 (Fenntartható városok és közösségek) cél megfogalmazásában kapott helyet.

SDG 6. CÉL A VÍZHEZ ÉS SZANITÁCIÓHOZ TÖRTÉNŐ HOZZÁFÉRÉS, ÉS A FENNTARTHATÓ VÍZGAZDÁLKODÁS BIZTOSÍTÁSA MINDENKI SZÁMÁRA

- 6.**
- 2030-ig mindenki számára egyetemes és egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a biztonságos és megfizethető ivóvízhez
 - 2030-ra mindenki számára egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a megfelelő szintű szanitációhoz és higiéniához, a szabadtéri székletürítés megszüntetése, különös figyelemmel a nők, a lányok és a kiszolgáltatott helyzetben lévők szükségleteire
 - 2030-ig a víz minőségének javítása a szennyezés csökkentése, a veszélyes vegyi- és egyéb anyagok lerakásának megszüntetése és kibocsátásainak minimalizálása révén; a kezeletlen szennyvíz részarányának felére csökkentése, az újrahasznosítás és a biztonságos újrahasználat jelentős mértékben történő növelése globális szinten
 - 2030-ig a víz használat hatékonyságának jelentős növelése minden ágazatban; a fenntartható vízkivétel és az édesvíz-ellátás biztosítása a vízhiány kezelése érdekében, továbbá a vízhiánytól szenvedő emberek számának jelentős csökkentése
 - 2030-ig az integrált vízgazdálkodás megvalósítása minden szinten, beleértve adott esetben az országhatáron átívelő együttműködést is
 - 2020-ig a vízhez kapcsolódó ökoszisztémák védelme és helyreállítása, beleértve hegységeket, erdőket, vizes élőhelyeket, folyókat, víztározókat és tavakat
 - 6.A** 2030-ig a nemzetközi együttműködés és a kapacitásépítési támogatás kiterjesztése a fejlődő országokra a vízhez és szanitációhoz kapcsolódó tevékenységek és programok vonatkozásában, beleértve a víz összegyűjtését, sótalanítását, a hatékony vízhasználatot, a szennyvízkezelést, az újrahasznosítást és az újrahasználatot elősegítő technológiákat
 - 6.B** A helyi közösségek részvételének támogatása és erősítése a vízzel és a szanitációval kapcsolatos menedzsment javításában

Az Agenda 2030 fenntartható fejlődési keretrendszer időszaka alatt elérni kívánt SDG célkitűzések (köztük a vízzel és szanitációval kapcsolatos rész célok is) rendkívül ambiciózusak, ezért fontos a célok megvalósításához szükséges tevékenységeket minél hamarabb, már a 15 éves időszak elején előkészíteni illetve megkezdeni.

Ezt a megközelítést nagymértékben alátámasztják a megelőző 15 éves időszak fejlesztési céljainak (Millenniumi Fejlesztési Célok) megvalósításával kapcsolatban szerzett tapasztalatok is.

A Víz Világhálózat és az SDG-PF program

A Víz Világhálózat (**Global Water Partnership, GWP**) egy világszerte 13 régióban, 86 országban működő, több mint 3000 partner szervezetből álló cselekvési hálózat.

A GWP **partner szervezetei** között megtalálhatók ENSZ szervezetek, kormány- szervek, fejlesztési bankok, szakmai egyesületek, víziközmű vállalatok, gazdasági társaságok, kutatóintézetek és nem kormányzati szervezetek is, amelyeknek célja az integrált, biztonságos és fenntartható vízgazdálkodás gyakorlati megvalósításának támogatása.

A GWP hazai tagszervezete a **GWP Magyarország Alapítvány**.

Támaszkodva kiterjedt nemzetközi jelenlétére, és partner szervezeteinek széleskörű tapasztalataira a vízbiztonság és az integrált vízgazdálkodás területein, a GWP 2016-ban programot indított azzal a céllal, hogy támogassa és felgyorsítsa az egyes országokban a vízzel kapcsolatos SDG célok elérésére irányuló erőfeszítéseket.

A program neve: **Sustainable Development Goals Preparedness Facility (SDG-PF)** vagyis **Fenntartható Fejlődési Célok Felkészültségi Támogatás**.

Az SDG-PF program fő célkitűzései a következők:

- Az SDG 6 (és a kapcsolódó további vizes SDG rész célok) beillesztése a meglévő nemzeti **politikai és szabályozási rendszerekbe**
- Az országok támogatása abban, hogy az SDG célok megvalósításához meg tudják szervezni a szükséges **pénzügyi háttér**

- Avízügyi célokkal kapcsolatos **nemzeti monitoring rendszer** létrehozásának és megerősítésének támogatása
- Részvétel az SDG 6 eléréséhez szükséges **tudásanyag** létrehozásában és megosztásában
- A nemzeti intézményrendszerek **kapacitás fejlesztése** az SDG célok eléréséhez szükséges tervezési és megvalósítási képességek terén
- Országos és nemzetközi szintű partnerségek erősítése és támogatása az **érdekeltek minél jobb bevonása** érdekében az SDG célok elérésének tervezési és monitoring tevékenységeibe.

Az SDG-PF program elindításával a GWP legfőbb törekvése az országok támogatása a megvalósítás feladatainak **meghatározásában**, hatékony **tervezésében** és **előkészítésében**, még az SDG célok megvalósítására eredetileg rendelkezésre álló **15 éves időszak elején**, hogy az Agenda 2030 vízgazdálkodással kapcsolatos céljai még az időszakon belül reálisan elérhető legyenek.

Az SDG-PF program keretében GWP összesen **6 országban** (köztük Magyarországon) indít egy-egy **hároméves projektet**, összhangban az SDG 17 horizontális alapelvvel (politika és intézményrendszer, pénzügyek és finanszírozás, monitoring, tudás menedzsment, kapacitás fejlesztés, partnerség erősítés) és a GWP stratégiai céljaival (változás katalizálása a szabályozásban, tudás létrehozása és továbbítása, partnerségek erősítése).

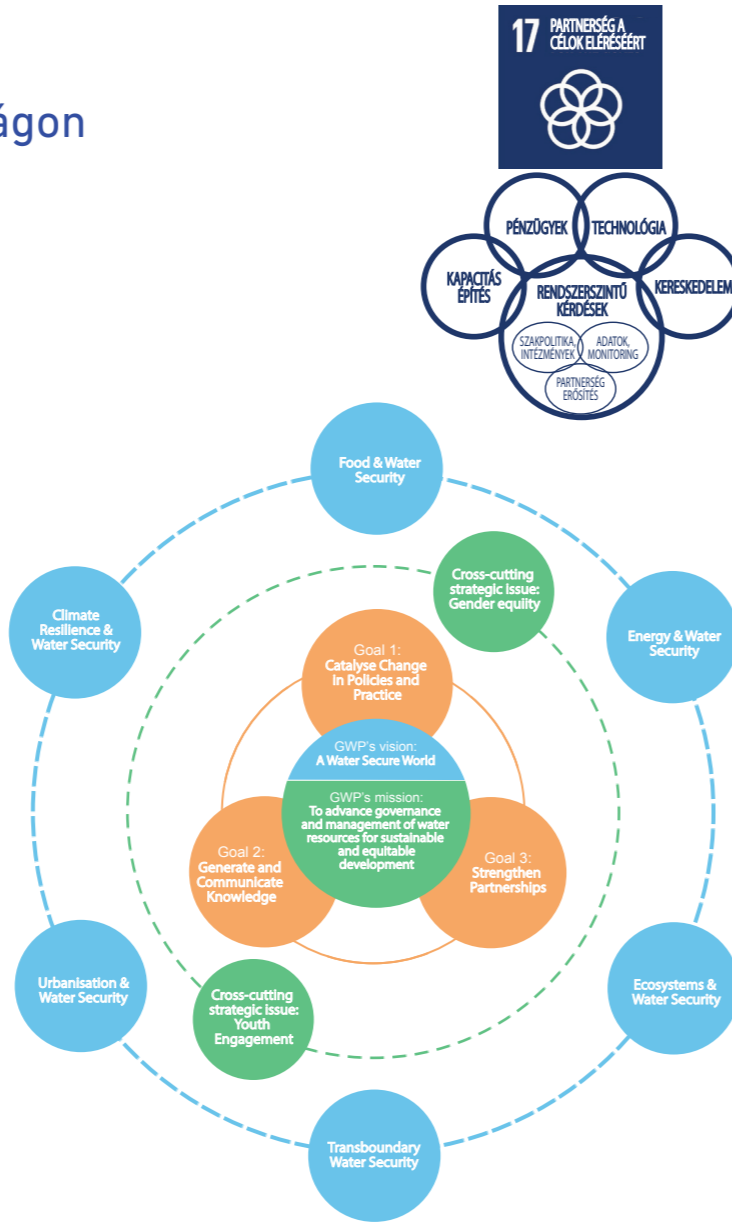
Az SDG-PF HU projekt Magyarországon

A hároméves hazai SDG-PF projekt munkacsomagjaira, tevékenységeire és várható eredményeire vonatkozóan részletes projekt javaslat készült, amelyet a GWP megvalósításra alkalmasnak talált és elfogadott, a jelenleg rendelkezésre álló pénzügyi források azonban egyelőre csupán a projektjavaslat első, előkészítő szakaszának megvalósítását teszik lehetővé.

A projekt tevékenységei hierarchikus rendszerbe vannak szervezve. A legfelső szinten a projekt **három komponensre** (PK) oszlik, illeszkedve a GWP három stratégiai céljához (változás elősegítése a szabályozásban, tudás létrehozása és továbbítása, partnerségek erősítése).

A három projekt komponens összesen **hat munkacsomaggal** (MCs) tevődik össze, tükrözve az SDG 17 horizontális alapelveit (pénzügyek és finanszírozás, tudás menedzsment, kapacitás fejlesztés, politika és intézményrendszer, partnerség erősítés, monitoring).

Az egyes munkacsomagok főtevékenységeiből, a főtevékenységek pedig résztevékenységeiből épülnek fel; a teljes SDG-PF HU projekt hat munkacsomagja **huszonöt főtevékenységből**, ezeken belül pedig összesen **nyolcvan résztevékenységből** áll.

PK 1: Változás elősegítése a szabályozásban	MCs 1: Az SDG 6 részcélok beépítésének elősegítése az országos vízpolitikába	Mobilizáció, előkészítő feladatok a hatáskörrel rendelkező intézményekkel Alapozó Tanulmány kidolgozása Prioritásokkal ellátott Cselekvési Terv elkészítése Javaslattétel a szakpolitikai lépésekre
	MCs 2: Finanszírozás elősegítése	Erőforrás mozgósítás az SDG-PF HU projekt hazai társfinanszírozásához Az SDG6 megvalósításához szükséges hazai és nemzetközi finanszírozási lehetőségek áttekintése Kapcsolattartás nemzetközi donor szervezetekkel A hatáskörrel rendelkező intézmények támogatása minta pályázatok elkészítésében
	MCs 3: Monitoring kialakítás támogatása	A jelenlegi monitoring rendszer áttekintése és értékelése Az SDG részcélok monitoringjához szükséges új követelmények áttekintése Részvétel az SDFG 6.5 (IVG) monitoring módszertanának kidolgozásában
PK 2: Tudás menedzsment és kapacitásfejlesztés	MCs 4: Tudás menedzsment és megosztás	Azon területek azonosítása, ahol a tudás transzfer segítheti az SDG 6 végrehajtását Legjobb Gyakorlatok tanulmány: jó megoldások gyűjteménye az SDG célok eléréséhez Integrált vízgazdálkodási javaslatok kidolgozása hazai viszonyokra SDG 6 szemléletformálási kampány
	MCs 5: Kapacitásfejlesztés	Tematikus konzultációk a hatáskörrel rendelkező intézményekkel A fiatal generáció kapacitás fejlesztése az Integrált vízgazdálkodás területén Az SDG-PF projekt bemutatása szakmai szervezetek számára Kerekasztal beszélgetések sérülékeny társadalmi csoportok szervezeteivel (nő szervezetek, fiatalok szervezetei, roma szervezetek)
PK 3: Partnerség erősítése	MCs 6: Partnerség erősítése	Konzultációs folyamat nem-vízügyi érdekeltekkel A versenyszféra és az NGO-k bevonása Az SDG-PF HU projekt tapasztalatainak megosztása regionális és globális szinten Projekt menedzsment, pénzügyi adminisztráció és projekt jelenések

Az SDG-PF-HU projekt munkacsomagjai a következő tevékenységeket tartalmazzák:

MCs 1: Az SDG 6 részcélok beépítésének elősegítése az **országos vízpolitikába**

A mobilizációs, előkészítési feladatokat követően a hatáskörrel rendelkező intézményekkel együttműködve Alaptanulmány és Cselekvési Terv javaslat készül. Az Alaptanulmány áttekinti, hogy az SDG 6 részcélok vonatkozásában hol állunk jelenleg, és hová kell eljutnunk az időszak végére. A Cselekvési Terv javaslat számba veszi az ehhez szükséges intézkedéseket és azok prioritásait.

MCs 2: Finanszírozás elősegítése

A munkacsomag áttekinti a finanszírozás lehetőségeit két cél vonatkozásában: egyrészt a három éves SDG-PF HU projekt hazai társfinanszírozása szempontjából, másrészt pedig az SDG 6 részcéljainak megvalósításához szükséges források szempontjából.

MCs 3: Monitoring kialakítás támogatása

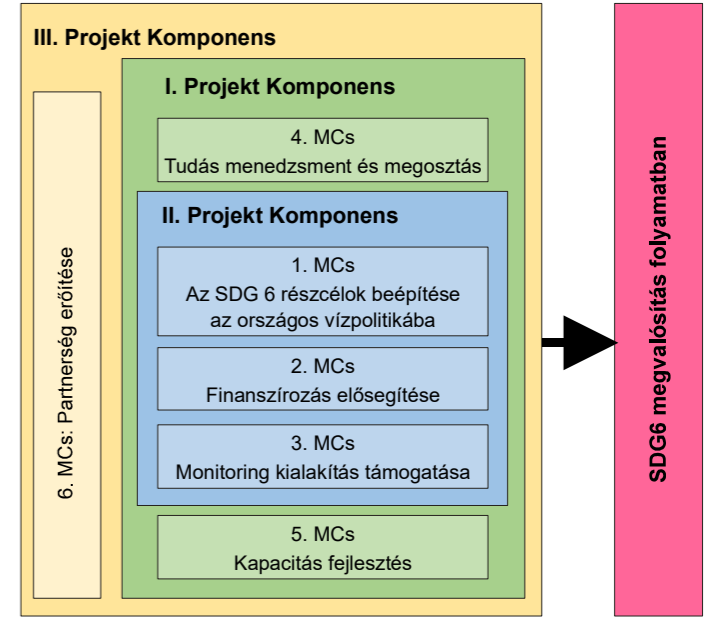
Először a jelenlegi haza monitoring rendszer áttekintésére és értékelésére kerül sor, majd az jelen SDG részcélok monitoringjához szükséges új követelményeket vizsgáljuk meg, különös tekintettel az SDG 6.5 részcel (IWRM) témakörére.

MCs 4: Tudás menedzsment és megosztás

A munkacsomag keretében összegyűjtjük és bemutatjuk az SDG célok eléréséhez a nemzetközi gyakorlatban található legjobb megoldások példáit. A projekt kommunikációs és szemléletformálási tevékenységei is ebben a munkacsomagban kapnak helyet.

MCs 5: Kapacitás fejlesztés

Ebben a munkacsomagban konzultációs és kerekasztal megbeszélésekre kerül sor az SDG-PF HU projekt tevékenységeiről és eredményeiről a projekt legfontosabb

célcsoportjaival: a hatáskörrel rendelkező intézményekkel, szakmai szervezetekkel, a fiatal generáció szervezeteivel és egyéb társadalmi szervezetekkel.

MCs 6: Partnerség erősítése

Ez a munkacsomag a projekt kommunikációs feladatait kiterjeszti a nem-vízügyi érdekeltek, a versenyszféra és az NGO-k körére is, és megosztja a hazai SDG-PF projekt tapasztalatait regionális és globális szinten. A projekt menedzsment és pénzügyi adminisztráció feladatai is ebben a munkacsomagban szerepelnek.

Az SDG-PF-HU projektet Magyarországon a GWP hazai szervezete, a GWP Magyarország Alapítvány hajtja végre. A projekt feladataiban részt vesznek a hatáskörrel rendelkező intézmények (BM, OVF, stb.) valamint GWP hazai partner szervezetei is. A projekt team munkáját külső szakértők is támogatják.

